

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ինքնիշխան Սենե

(1870)

ՆՈՒՄԵՐՈ 430

1987 թվականի 17

Մեծագույն հիշատակ  
Սենեկին 430 թվական  
Ավարտ 1870 թվական

ԲԵՐՇԵՍՊԵ  
ԵՐԵՎԱՆ 12

Խաչատրյան 43  
Տպագրիչ 20 և 40 փոքր

ԱՆՍՏՐԱԿԱՆ  
ՓԵՏՐՈՍ 24

ԱՍԽԱՆՔԻ ԵՐԵՎԱՆ 12

ՄԻՆԻՍԷ

Գաղափարս վե՛րսիկերի հաստե՛ն էֆէնտի  
Թարափընտան Սթանպոլս չէքիւն վե՛  
Թէրճէմէսինի սալը կիճնիւ Բիւզնա  
մէմիզտէ տէրճ իթնիկիմիզ թէլէլրաֆ  
լար իւղէրինէ սալը կիւնիւ չըքան  
Ֆուր Դոֆուր նամ Թրանսպոնա դա  
զէթանըն իթնիկի միւթալաթար պէր  
վեճէր արթի պիթ թէրճէմէ պէյան ի  
տէրիզ:

«Թէվարիստէ պէօյէ քիւսթալըզ  
լար նապիդէն կէօրէնիւ Վիքէն  
պէօյէ պիր վազըթտա օլ քիւսթալըզ  
լըղլարը Գէնէսիր իթնիկիմիզ ճէտ  
րէթ օլունույօր Եւ Գազդ իծրա իթ  
մէք Վաթէնիկիյօր վէ էրմէնիկիւն  
իւղէրինէ նէ հազդլարը օլապիլիօր  
Հիւքիւմէթի էֆիլէ նաւըլ միւսապ  
սէ իտէր քիւ Բեքալանսա քիւսթա  
սի Գէվլէթի Ալիյէ թէգալարընա  
էմրէր կէօնտէրինէ Պէօյէ պիր շէյ  
քէնտի թարափընտան օլունույօր արթ  
օլունույօր պիր միւսապտէ տիր վէ  
քէլա պունլար նաւըլիկիւն պիրինէ  
միւթապըզ կէլիւր Գապը Ալի պիր  
Թարափտան քէնտի թէգալարընա  
պիրնա իպատէթիւնի գըլմայա  
հազդ վէրիւ իքէն Կոնիկի թարափ  
տան Պառնապօ օնա մուղայիւր կէ  
լիւր վէ Պառնապօ քիւսթալըզ քէն  
տիւսինտէն իօշնուտ օլմայանլարըն  
քեաֆֆէսինի տէ թէէտիպ իթ  
մէք հէյէթի կէգլթիւրիյօր քիւսթ  
տիր պու եէնի տիթթաթէօր քի  
քէնտի ազամէթիւնտէն ամիր կիւսթ  
պուլուրույօր Անապա պիր զալըմ  
վէ եախօտ իօրիսթիյանա լըղըզ պիր  
սապը ու թէհամիւլ իպրէթի միտիր»

Էրմէնիկիւր քէնտի մառէրզալ քիւսթ  
սէլէրինտէն արըլմազտան էվլէ պիր  
Թէվազու եիւրէքիւնի գազանաղը  
վազըթա պէօյէ քիւսթալըզ քիւսթ  
գուլմայանլար Գազըթա կիւ  
լէր եիւզ Վէ թաթիւր սէօհպէթ օլուն  
վէ քէնտի միւրայիճէ վէ պրտապը  
սէզլէրի մուհապէթ վէ թաթիւր լը  
իւն օլուն Խաիւ վէ էրմէնիկիւն միւ  
լիւթ Նազուգ ունա թէսալլու թ  
իթմէք իւլիւ եէմին իտէն Բօմանըն  
վազէրի նէրէտէ գալմըլ ալը:

Վոզդույի հալըքա պէրպէսիլէթ  
Թարափիկիւր օլունույօր պէօյիճէ Էսէ  
ֆի վէ Բօմանըն հիւքիւմէ պիր թա  
թիւնտէն քէնտի միւթալարընա  
վէնէրէթի Վալիմէյի մուհիւր օլուն  
տա տըր: Լադիւն պիրլըլ օլուն  
Էրմէնիկիւր անվալը լըզէրինէ պրտ  
Հալըթի թաճապիլէրի թարափընտան  
հազդլարընա թէվէճու հալը սէ  
նիլէ իպրալ օլունույօր տազըլապտան  
միւթմէյին օլունույօր վէ շիւնիտէն  
տէլիւլիլըլ քիւ Մօնսինտօր Բիւիւմ  
Սթանպոլս կէլիւլիւնտէ հիւզլիւրիսին  
ալունույօր մառէրզալ մառէրզալ պիրլըլ  
օլուն էրմէնիկիւր իտէ Բօմանըն կէսթիւր  
տիլի մէրհամէթիւլիլին զալմըլ  
կէսթիւրէճէքիւր տիր:

(Ֆուր Դոֆուր)

Յունվար 23 թուականաւ Հը  
ռովմէն ուղղեալ հետեւեալ նամակը  
կը կարդայի Էվլէթի մէջ:

Մօնսինտօր Սթրաուզմէր, անցեալ  
եղիւլաթի զուրցած գեղեցիկ բա  
նախօսութեանը մէջ խօսեցաւ Գար  
տինալնեքուն վրայ սուրբ գասին  
հարկաւոր բարեկարգութեանց վրայ  
եւ ծիրանավարաց մէջ իտալացեոց ան  
համեմատ առաւելութեանը վրայ:

Լաւ որ քարտիւնալման խոյր աւե  
լի արդարութեամբ բոլորեալ կաթո  
ղիկէ ազգերուն և նիտիւր կրկայն  
բաժնաւիլ յաջորդ Դրը քարտիւնալ տէ  
իլթրօ, Պօնիոյ ճարտանաւ եպիս  
կոպոսին պաժապտանելով, իր ծիրա  
նաւոր ընկերներուն գալմըլիւն հիւ  
սեց, ու համարձնեցաւ քարտիւնալ թէ  
քարտիւնալնեքուն օրինակ առնելու  
կեանք մը կը վարեն թէ շատ կը վա  
տակին, որ օրունա ծանրութիւնը ու  
տապը կը կրեն, որ եթէ ծիրանի կը  
գեանուն, անիկայ նշանակէր համար  
է որ իրենք պաժապտանեալն են ար  
իւնին հաւանայ համար հեղրու Եզ  
աւելցուց որ եթէ եպիսկոպոսուն  
աս նկատմամբ գաղափար մը ունին  
յայտնելու պէտք է որ անիւլապեա  
Պապին ուղղութիւն վերջապէս վիճա  
նալթիւնը կը նեղէ առ առաքելական  
պալատին տէրիւր Ժողովին մէջ  
հայրերը հիւթեամբ ասէ ըսեն պի  
տոր միտիւ իրենց առաջարկաւած նի  
լթերուն վրայ ու թէ որ խօսըրդա  
ծութիւն մը ունին ընելիք անիկայ  
Ժողովքէն գուրա կուգուի որ ըսեն  
վիճաբանութիւնը շատախօսներուն  
ազատականութեան, հերետիկոսաց հա  
մար միայն լաւ է հաւատացեալները  
միայն հնազանդութեամբ կը շատա  
նան:

Ահա ասոնք են գլխիւն գաղափար  
ները բաղդովին աս «Իտէաները»  
ամեն հայրերուն հասարակ չեն ու  
ճերկեայիմ որ բոլոր իրենց աշխա  
տութեամբ ու խորամանկութեամբ  
Պապը ու ծիւղիլթները կարենան բոլ  
րովին տնհետ ընել վիճաբանութիւնը  
Ժողովը բացուած է աղեկ չյառա  
ջանար, բռնութեան տակ է եպիս  
կոպոսները հոն բռնակապ ունին  
բայց աս ամենքը չարգիլէր ձախ  
կողմեան եպիսկոպոսները գեռ ժա



մանակ մը ալ դժուարալու ճշմարտութիւններ խօսիլ սուրբ գահուն դէմ, որոնք ուղղակի զինքը 'ի կուրծս պիտի հարկանեն եւ պիտի օգնեն զայն արդէն վիժլած խարխիսին վրայէն կործանել:

Քարտինալ տէ Բիէդրօի բանախօսութեանը վրայ գալով, ասիկայ շատ ծիծաղական է:

Սուրբ դասին անդամները, ու մասնաւորի Հռովմայ մէջ ամենեւին օրինակի արժանի կեանք մը չեն վարեր: ասիկա աշխարհածանօթ ճշմարտութիւն է. նմանապէս յայտնի բան է որ աշխատութեան տակ քնաւ չեն ճմլիր, ու թէ որ կարմիր զգեստներ կը կրեն, ասիկայ ո՛չ եթէ իրենց հաւատոյ համար արիւննին թափելու պատրաստակամութեանը համար է, հապա որովհետեւ համազգեստնին է, ու վերջապէս ասոնց վերնալը ամենեւին կեկղեցւոյ միաս պատճառել չկրնար: Քարտինալ տէ Բիէթրօ որ իր դեպքանութեան ժամանակը փափկասէր կեանք մը վարած է, եւ դեռ ճգնաւոր եղած չէ, ուրիշներէն լաւ տեղեակ է առ ճշմարտութեանս:

Առաջադրկի օրագրոյն մէջ անսխալութեան դէմ հարուածը որ Տօլէինճէր կանոնիկոս, Գերմանիոյ ամենէն երեւելի աստուածաբաններէն մէկուն հարուածն է, առաքելական պալատին մէջ շատ յուզմանց պատճառ եղաւ:

Բայց եթէ Պապին աստուածացութեանը վարդապետութիւնը հաստատուի Միւնիխի իմաստուն աստուածաբանը, եւ հայր կրթութիւն կամ ձախակողման եպիսկոպոսները պիտի չըլլան որ անոր դէմ զինին իբրեւ հակառակող մարդկային ոգւոյ մարդկային մեծարարցութեան եւ քրիստոնէութեան, այլ միադուար ժողովուրդները ամեն տեղէն: Այն ատեն նոր հերձուածներ պիտի ծնանին, եւ սուրբ գահը պիտի կործանի իրմէ վարած բաժանման տակ:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԵՆԷՎԻՅԷ

Թարափը էշրէֆի հալլէթի Բատիշահիտէն տին վէ մէզէս ֆարգը արանմայարագ, Թօքհանէ ֆուդարաւարնա 300 իրա վէ Պէշիկթաշ ֆուդարաւարնա ասիւի 700 իրա իհսան պուրուլմուշ Նշտուղունտան, մէսլաղը մէզպուրար, հէր պիր մահալէնին մուխթարը վէ հէր պիր միլէթ քէյիտի բուհանիտի էօնիւնտէթէվի վէ թադալմ օլունմուշ սուր:

— Պիր դաշ սէնէտէն պէրու, կեհն տէնիզտէ վէ կեհն դարաւագ լարագ իզմիր ճիւլարնտա իճրայի չէգազէթտէ սուլունան Տէլի Եօրկի նամ մէշէսը հայտուտ կէշէնլէր տէ հիւքիւմէթին զէլինէ տիւշմիւշ տիր: Մէրդուժ շաղընըն ախդուկի ըրիթինէ զայրէթ վէ իդտամ իթմիշ օլան զապթիյէ երիզ պիշըսը Սիւլէյման աղայա պէշինճի ըրիթպէտէն պիր նիշան իթա պուրուլմուշ սուր:

— Կէշէն ճիւմաա կիւնիւ Սթանպուլուն թահանճըլար ճիւլարնտա քեային Հիւսէյին պէյին խանը երգըլպ, աէր հալ օլունան եարտըմ վէ զայրէթտէն խայիճէ քիմէսնէլէր դուրթուլմուշլար իսէ տէ, Էշլէրինտէն նիլը գաշը եարալանմիշ տըր: Քէշալիք իքի պարկիլը դուրթարըլպ գալան փուսուր, պինանըն ալթընտա դիւշմիշլար սըր:

— Բուսնուգտան վիէննատա չըգան Սթըն նամ զազէթայա եաղըլէտըղընա նազարէն, պիր վաղըթտան պէրու էօրիւշ տէյի զանն օլունան Հաճի Տիմիթիի նամ Պուլկար հայտուտ 130 քիշի պաշընաա պուլընտուլը հալտէ թէքրարէն Պալլանլարտա կէօրիւմէյէ պաշլամըշ տըր, հայտուտը մէրդ ում վիլայէթի մէզ քիւրէնին չօգմահալէրինտէ վէ հալթա Սանճաղըն պաշլըճա եէրլէրինտէ իճրայի շադավէթ իթմիշ վէ հիւքիւմէթի մահէլիէյէ թարափընտան ասիւի իղմաղը ֆայն իտիլմէքտէ իմիշ:

— Բարա հաղրէթլէրինին շախմատ եանը իմաղ օլունդունտ թարափիլը օլան իլաղ ուպուլարըն լոյիհա հապըրէտա ըհհապիտէն Տիւլլինճէր, Կիւղէթ Կիւլիպուլի նամ զաղէթտատ օլէյանը միլթէալտալը չէտիտէ իթ

միշ օլունդունտան, կէօրիւնիւր քի, Բօմաւտա ճիզվիթլէրին հիտտէթ ու շիտտէթինի մուճիպ օլմուշ տուր: Բիսկոպոսլար գօմիսիօնու ըհիսի գարտինալ Գաթէրինի, Միւնիխ սէրփիսգոպոսունա պիր մէքթուպ եաղարագ միւմայիլէյհ բուհպանըն կէրի չաղըլմ մասընը իտտաա իյլէմիշ: Մէքթուպու մէզ քիւրտէ չէտիտ իսան գուլլալըլմէ վէ իլմի իլահիտէ «եաղըն վէ ապէս» մէպտէլէր վէ ինճիլին սահիհ իյլինէ մուզայիր հերետիկոսութիւն լար վաղ վէրիյօր տէյի միւմայիլէյհ Ալմաննուլը ալիմ Ասիւի թադպիհ իտիլմիշ տիր: Միւնիխ սէրփիսգոպոսգալ աթէշ քէսիլմիշ օլան միւմայիլէյհ գարալինալը թէսքին իթմէյէլալը շմըշ իսէ տէ, մուլաֆֆաղ օլամաղը սէօլլէնմէքտէ տիր:

— Բօմաւտան «Մէքթուպ Սուպա» նամ զաղէթայա կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպտան աղնաշը լտըղընա կէօրէ պուշ կիւնլէրտէ Բօմանըն քիլիսէլէրին տէն պիրփանտէ իսանն օլունան միւճատէլաթ էհէմիլլէթտէն խայիտէյիլ տիր: Ալմուլի մէճիլիլն շէօնրէթտար ըհիսի բուհանիլէր սըրա իլէօրայա կէրիպ հէր քէպ քէնաի մատէրղաա իսանը իլէ վաղ վէրիյօրտըր: Մէքթուպ վաղլար քեաֆէթէն մէճիլիսի Ումուլի վէ Բարա հաղրէթլէրինն եանըլմաղըլը հաղըրնտա տըր: Բարանըն Էանըլմաղըլը իւզէրինէ նութգ իտէն մէշէսը Վայիլըլէրին իշինտէն կէօրիւնիւր քի, Ալլիննօն բիսկոպոսու Մօնսիւնըր Տիւպրէյլիլիլթոգհաթ իտէճէք տիր: Մօնսիւն եծրը մէրդուլ, պու մատտէ զայթթ բարաղ սուրէթտէ թարիֆ իլէ ճէնապը հաղըլ իւշ տէֆա, պիրինճի հաղրէթի իտաաա քիլինճի Հիդեփիսութիւնտա, իւշինճիւ վաթիլզանտա Բարանըն շախմատա թէն ալըշ տըր տէյի իսշլար վէ իտտաա իթմիշ տիր:

— Քէաթէնտիլ քալիմմաղ տմը իլիլթիլմու ճաֆէր պէյէ, ըրիթպէի սանիյէ սընրփը նանիսի, Գիւլիսիմաղ Ծուրայի Տէլլէթ մաղալաթտ օտաալը իլիլթիլմաղընտան ըրիֆաթիլ Նէշ ճիւլ պէյէ, ըրիթպէի աղաթէ թէվ ճիւլ պիւլլուլմուշ տուր: Գիւլիսիմաղ իլիլթիլմաղընտան ըրիֆաթիլ աղաթէ թէվ ճիւլ պիւլլուլմուշ տուր: Գիւլիսիմաղ իլիլթիլմաղընտան ըրիֆաթիլ աղաթէ թէվ ճիւլ պիւլլուլմուշ տուր: Գիւլիսիմաղ իլիլթիլմաղընտան ըրիֆաթիլ աղաթէ թէվ ճիւլ պիւլլուլմուշ տուր:



տեղի էլ Պէյոլու արասընտա օլան  
հօլա եագըն կիւնլէրտէ պաշլանլա  
էօնիւմիւլտէքի եաղ օրթասընտա  
թէքմիլ եարըլաճագ աըր : Բէգլալէք  
Ձինճիւրլի գուլուտան կէչէճէք Եօլ  
տէօրթ մէթրօ գալարըմը օլարագ  
օն մէթրօ կէնիլլիքտէ եարըլաճագ  
վէ իքի թէրաֆընտան իքի սըրա իւ  
գէրինէ աղաճլար տիքիլէճէք վէ Ձին  
ճիւրլի գուլուտան էօթէյէ արապա  
վէ Եիւք պաղկիւրէրինտէն կէչիտ վէր  
կիտի պլընաճագ աըր : Մէգըլալ Եօ  
լուն ինչասընը իլթիզամ իտէն գօնթ  
րաթ սահիպէրի . քիլօմէթրօ (1) պա  
շընա իւչ պին լիւրա ալարագ Եիւմի  
քիլօմէթրօ մէնգիլ եարաճագլար վէ  
պու եօլարըն չաբուգ պիթմէսի ի  
չին պիւր գաշ Եէրտէն պաշլանաճագ  
աըր :

— Կէչէնլէրտէ մէմպէքի Օսմա  
նիյէնին թէլէղրաֆ թէլէրիլէի Կիւրիա  
վէ Սգտէնիլ աստղարը իլէ պիլլէչ  
տիւրմէք իչին տէնիլ ալթընտան թէլ  
լէր վաղ իտիլմէթի գըմնընտա հիւքիւ  
մէթի Սէնիլլէ իլէ պիւր գըւմքանտա  
պէյնինտէ մուխապէրաթ ալըմըչ  
օլտուղու պիլտիլլիլիլ իտի : Պու տէչ  
ֆա գուրիլտէ օգուլտուղունա կէճ  
րէ , Պիպը Սլի շիմաի պու պապտէ  
Եքի գուլմանտա իլէ մուխապէրաթ  
իտիպ , պիւր լօնարատա Մ . Սիւմէնա  
գարընտաչլար իլէ Պէրլինտէ Մ . Սիւ  
էմէնա վէ Մ . Հալսըն իսարէսի թահ  
թընտա օլան գուլմանտա աըր քի ,  
Սթամպուլտաքի վէքիլլէրի Սղարիան  
վէ քէնտի օղլու տուր , տիկէրի տա  
խի լօնարատա Մ . Նէվալ գուլման  
եապը աըր քի , անըն Սթամպուլտա  
քի վէքիլի տէ Մ . Պիւֆէլպ տիւր : Ի  
չիտիլլէչ կէօրէ , տէր վաղէթայի մէգ  
քիւր , Սղարեանլարըն իսթէտիլի ֆի  
յաթ տիկէր գուլմանտանըն իսթէտի  
յինտէն օճուղ իմիլ :

— Պէյիւքտէրէտէ ֆիլիլգօ սօ  
գաղընտա , 6 նումէրօ խանէյէ կիթ  
մէք իւղրէ , Շէհր բօսթապընա թէն  
լիւլ օլլէնանլէ բուլու տախի իւղէրինէ  
եարըչաըրըլան զաղէթալարօ մահա  
յինէ կիթմէպիլինտէն , ապօնաթըմըլ

(1) Ղապէթայի մէքիւր պուրապա  
պիւր աղ միւպալէզալը օլտուղունա պիւ  
տիւրմիլ տիլէք ֆիլիլտալ ինչ չաղաթ

կէլիպ պիլլէրէ իչթիքեա իտիպ ,  
տէֆա զաղէթասընը իսթէյիպ ալմագ  
տա տըր :

— Պէյլէ պիւր ուֆագ չէյ իչին միւ  
տիւր հաղրէթլէրինի թաճիլ իթմէյէ  
իւթիւրաղ իտէրիլ , ֆագաթ քիւչիւք  
չէյէ տիլգաթ օլունմաղա , պէյիւք  
լէրէ տէ տիլգաթ օլունմաղաղը  
պէտիհի տիւր , պիլլէր իտէ աղղու ի  
տէրիլ քի Շէհր բօսթասը հէր վէճ  
լէ իլէրիւ կիթմին քի իլէրիւտէ ճէմի  
զաղէթալարըմըլը բօսթա իլէ տա  
ղըթալըլը :

— « Տարածման Հաւատով » իսմի  
իլէ Երմէնի իւլ հրուֆ վէ թիւր  
քի իւլ իպարէ , պու եագընլարտա  
պիւր զաղէթա նէչը օլունաճագը վէ  
միւլլիլիլի տախի Էնքսէրճեան Մի  
քայլէ Էֆէնտի օլաճագը իչիտիլմիլ  
տիւր :

— Վիզանթիս նամ բուճա զա  
ղէթայա իսկէնտէրիլտէն պա թէլէլ  
րաֆ պիլտիլլիլիլիլտէն նէղարէն , կէ  
չէնլէրտէ օրանըն բուճ րաթըլիլի վէ  
ֆաթը իլէ , Էէրինէ տիկէրինին ինթի  
խապը իճագ իթալիլինտէն , հիւքիւ  
մէթ մէմուրլիլի Նիլօսուն բաթըրիք  
օլմաղընը իտտա իթմիլլէր իտէ տէ ,  
քիլիտէլէրտէ Էհալի թարաֆընտան  
վէրիլէն գուրալար Էքսէրիա Տէրգօն  
քիսգոպոսունա չըգըպ , միւմայիլլէհին  
բաթըրիլ օլմաղը իւթիլալը գալիտէն  
կէօրիւմէքտէ տիւր :

— Մէպուսան գամարապը , քիլի  
տէ իլէ հիւքիւմէթին պէյնինտէ իմ  
զարնան մուգալլէնամէնին լաղըլընա  
տալիւր սօքթօր իչէպուլէրին թէքլէր  
ֆիլիլ թահթը միւղաքէրաթա ալմըչ  
աըր : Պու մէսէլլէ նաղիւք օլտուղու  
իլէ պէրապէր միւլքիլ իւլ հալլ տա  
խի օլտուղունտան , Սլսթրիա իչին  
Էհէմիլլիլթիլինտէն խալի տէյիլ տիւր :  
Սէյլէնտիլինէ կէօրէ , Եէնի թէչքիլ  
օլունաճագ վիւքէլա մէճիլիլ Էհալի  
նին Եիւրէյինի ճէլալ իթմէք իչին ,  
մէքքիւր մէսէլլէնին պիւր գօմիսիօնա  
իհալլ օլունմաղընա խալըլը օլարագ  
պէյանը Էֆքեար Էյլէմիլ տիւր : Մէ  
պուսան մէճիլիլին Էքսէրիալի ալնի  
Էֆքեար իլէ պուլա նարալ վէրմիլտիւր  
գարալը մէգալըլու ն գաթիլէն մու  
վաֆֆագիլթիլինէ շիւպհէ ճայիլ տէ  
յիլտիւր , լաքին օլլալըլթիլ հիւքիւմէթ

նէթ թարիլ թուլաճագ աըր , մալիւ  
տիւր քի , պու պապտէ Սլսթրիա իմ  
քէրաթօրու քեաֆֆէի սէրպէլիլթիլ  
պէքլէյօր : Գիւրսիլ շէրիֆ թանտիլ  
իթմէք իսթէմէտիլի հալաէ , վիւքէլա  
նէթ իտէճէք տիւր :

— Պիւր գաշ կիւնտէն պէրու պիւր իքի  
չօնուղուն զալպ օլմաղը իլէ , պուլուն  
սէպէպի Եհհուտիլլէրէ համ օլուն  
մագտա օլտուղու պիւր իքի զաղէթա  
տա օգուլտուղունտան , Եհհուտի իտ  
խամ պաշընը Էֆէնտի տիւնքի կիւն  
Պապը ալիլլէ կիտիպ , մէքքիւր արա  
ճիֆլէրին քիլպ ու տիւրիւրտէն իտա  
րէթ իտուկինի պիլ պէյան թէպրիլլէի  
յիմմէթ իլլէմիլ վէ պու պապտէ իլ  
հարը թէէսիլիլ իթմիլ տիւր :

— Եունան սէֆիլի Մ . Բանկա  
պէնին Տէրսաաաթիլ վաճըլ օլտուղու  
նու պիլտիլլիլ իտէք տէ , կէլէճէք  
բօսթա վարօրու իլէ կէլէճէյի ալնա  
չըլլըչ աըր :

— Փետրուար 10 տա վարնատա  
զալթ թիւմանը պիւր հալա օլտու  
ղունտան , Նէմէ վարօրու Գալաթա  
պուրնունտա գարայա օթուրմիլ օլ  
տուղու թէլէղրաֆ խապէրի տիւր :

— Փետրվար 7 Մ . Բօշֆօրուն  
թուլթուլտուղու ախալա վուգու պու  
լան վագաալար պէր վէճհի ալթ պէ  
յան օլունուր :

Գօնսթիլիլիլտիւսիլ զաղէթապը  
վուգուլի հալը շէյլէ իսլաաա իթ  
միլ տիւր :

Ումուլի ճէմիլթիլլէրտէ պաղըլունան  
էն գիլաաէ զաղապը օլան ֆէտաթի  
չէլէր էլի իլէ հալալի իտեանա տա  
վէթ օլունմուլի , սիլահա տալրանըն  
պաղըլըչապա պիւր գաշ պէօլիւքէթ  
սօգաղլարը կէղիլլէր տիւր . պիւր պիւ  
լահ ֆապրիգասընտա պուլունան պիւ  
թիւն սիլահ եաղմա իտիլմիլ . մէթէ  
րիլլէր Էարմաղ իչին , իւչ տէօրթ  
Օմիւպիւլսլէր . Եէտի տէքիլ սէյիւր  
արապալարը վէ սայիլէ Երգտըլըչ  
մըչ աըր : ամէլլէ թաղըմլարը նալ  
թահրիքեաթա հիչ գուլա գամաթ  
տըր , պիլղաթ ֆէտաթիլլէր հէր  
Եէրտէ պիւր գալվաա պէօլիլիլ վէ  
Եախօտ ֆարիլին մուհաֆըլ պէօլիւ  
յիւնտէ կէօրտիւքլէրի ֆիլար իթմիլլէր  
տիւր . չօգ պաղըլըչալար իչիտիլմիլ վէ  
պաղը պիլնալար տախի հէտմ իտիլմիլ



տիր : Պիր . քիշիաէն մատտա պիւթուէն  
Քէնպտընար քէնտիւրիւնի թէնիւքէն  
յէնիւքա իթմէմէք իշիւն էմիւր պա-  
սիրէթիւ էլաէն պըրազ մամըշլար .  
քէնտիւր բատտաշլարը իշիւնտէն տէր հալ  
Քիրարա եիւղ իթութմաշլար : պիր  
պաշ տիւթանէ յէ պիր չօգ չապգըն-  
լար . իշիւն իթմիւրալ չըգարմադ իս-  
թէյէն . Քըրպանդն կէօսթէրիշէրին  
խիւլմատաղ ուղանտան իպարէթ տիր :

ՀԱՎԱՏԱՐԱԹՐ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻԿԵ

Լօրտա 19 փետր .  
Լօրտա անտը իէ մէ հաքիմիւթան  
դիմի հազգընտա պիր լայիէա իմգ-  
տիմ իթմիւր տիր : Ս . Պրայթ յէ Ս .  
Տիւրաէլ ինիւն սըհէթի էյիգէ պիր :  
Սիւ Եօրգ 18 փետր .  
Սէնաթօ մէճիւթի Սիւսիւրի հիւ-  
քիւմէթի թարափընտան Սմէրիգ տնըն  
մէպուտան մէճիւթի մէպուտ գապու-  
լի ղըմընտա թարգարիմօ օլունան լա-  
յիհայը գապուլ իթմիւր տիր :

Ստորիս 21 փետր .  
Սպանիանդի լիւքէլա մէճիւթի  
տէն Սիր թէպէտալիւթ լուգուի միւ-  
ճէրքէտ օրտուղու թէվաթուր պուէ  
մուշ տուր :

Բաղար կիւնիւ Պէյօղլունտա Հա-  
մազգէապ ընկերաւթիւտան Դալէ Կօ-  
գաղլնտա 13 նօմէրքու պիւնալնտա  
թէճէմմիւ իթմիւր օլուն դէվաթըն մէտէ-  
լէր լուհանիյէյէ տգիր պիր իրաննա-  
մէյի իմգա իթմիւր քլարուգ ըսրը մալիւմ  
տիր :

Իշպու իրաննամէյի իմգա իթմէք  
արղուսունտա պուրմնան տաիր դէ-  
վաթըն իշպու փեպթլար պընըն 15  
ինճի բաղար կիւնիւք գատար տաթ  
սապահըն իւշլունաթէպար կիճէյէտէք  
հէր կիւն աշըղ օլունադ օլունա մէղքիւր  
ընկերութիւն մահալ ինէ թէշլիֆ ի-  
լէ իմգա իթմէլէր իրան գըլընըր :

ՀԱՎԱՏԱՐԱԹՐ ՌՈՒՄՈՒՄԻՅԵ

|                           |                            |
|---------------------------|----------------------------|
| Գ Ա Լ Ա Ռ Ա Բ Ի Ա Չ Ա Ս Ր |                            |
| Փե. 11                    | 2ար. ապշամ գուք. քէ. 49 27 |
| » 12                      | Քէր . մապ . . . . . 49 35  |
| » »                       | էօյլէն . . . . . 1         |

կիւնիւթիւն ուղանմաճը ճիհէթիլէ  
սապաշլարը եէնը մահալլէնիւ Լէք  
վաթօրու իլէ Արնալուա քէյիւնաէն  
շըգան պիրիւնտէն տէօրալեմիւ վա-  
թօրա գատար վանի քէյոյէն հաքէ  
քէթ իաէն իլ.ք վաթօր տալի իշպու

շուպաթըն օն պիրիւնի շըրշմապ սա-  
պահընտան իթիպարէն միւթատ վա-  
գըլէրիւնտէն պիրէր չէյիէք էվիլէ  
շըգանադլէր ճիւքէթի իսպրիյէ թա-  
րափընտան իրան օլունուր :

9 փետրվար 1870 .

ՍԱՀԻՊԻ ՄԵՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԵԹԱ  
ՅՈՎԱԿԻՍԻ ԹԻՒԼԻՊԵՏՅԱՆ  
ԱԹԱԼՊՈՒՏԱ ՁԻՉԻ ԲԱԶԱՐԸ ԿՈՒ-  
ՄԵՐԹ 25  
ՃԵՄԵՐԹԻ ԺԼՄԵՆ ԹԱՊԱՆԵՍԻՍԵ

Թաշա Կէնէր Պէյալ Իշիւր Եօրէյի Իշիւն Լէքըրէ Լէքիւ Կալէլիլէր .

Պիր վաթ . Սապիթ

- » 2<sup>30</sup> Պէյգ . Բաշապ . Գանլ . Ա . շիւ . Վալիլէ 2էնիլէր . Պէյլէրպէյի Գուգիւն
- » 2<sup>30</sup> Արնալութ . Գուրու չէյիւն Օրթաքէյի Պէյիլթաշ Գապաթաշ .
- » 2<sup>30</sup> Եէնիմահալլէտէն Պէյիլթա . Թարապ . Եէնիլէր . Միր . Լա շիսար . Արնա-  
լութ . Գուրու չէյիլ . Օրթաք . Պէյիլթաշ :
- » 4 Եէնիմահալլէտէն Պէյիլթաք . Թարապ . Սթէն . Եէնիլէր . Միրիլ . Բ . շիսար  
Պէյիլթաք . Արնալութ . Գուրու չէյիլ . Օրթաք . Պէյիլթաք . Գապաթ :
- » 4 Պէյիլթաքէյի տէն Պէյիլթաք . Բաշապ . Գանլ . Ա . շիսար . Գանալիլի վանիք  
2էնիլէր . Պէյիլթաքիլ . Գուգիլ Լա իլիւտար :
- » 5<sup>30</sup> Պէյիլթաքէյի տէն . Թարապէն Եէնիլէր . Սթէնիւ Միրիլիւն Բ . շիսար Պէ-  
պէք . Արնալութ . Գուրու չէյիլ . Օրթաք . Պէյիլթաք :
- » 7 Եէնի մահալլէտէն Պէյիլթաք . Թարապ . Պէյիլթաք Եէնիլէր . Միրիլ . Գանլընա . Բ .  
շիս . Գանալիլ . Արնալութ . Պէյիլթաք . Օրթաք . Գուգիլ . Լա իլիւտ . Գապա :
- » 8<sup>15</sup> Եէնիմահալ . Պէյիլթաք . Թարապ . Պէյիլթաք Եէնիլէր . Միրիլ . Բ . շիս . Պէպէք  
Արնալութ . Օրթաք . Պէյիլթաք :
- » 10<sup>15</sup> Պէյիլթաք . Թարապէն Եէնիլէր . Միրիլիւն Բ . շիս . Գ . Արնալութ . քէյիլ . Օրթա-  
քէյի Պէյիլթաք . Գապաթաշ :

Թաշա Կէնէր Պէյիլթաք . Գուրու չէյիլ . Իշիւն Լէքըրէ Լէքիւ Կալէլիլէր .

Պիր վաթ . Սապիթ

- » 3<sup>30</sup> Պէյիլթաք . Օրթաքէյի . Արնալութ . քէյիլ Պէպէք Բ . շիսար Միրիլիւն Եէնիլ-  
թէյիլ Թարապէն Պէյիլթաքէյի :
- » 4 Գապաթաշ Լա իլիւտ . Պէյիլթաք . Գուգիլ . Օրթաք . Պէյիլթաք . Արնալութ . Գան-  
ալիլ . Բ . շիսար . Գանլընա . Միրիլիւն . Եէնիլթաք . Պէյիլթաք . Թարապ . Պէյիլթաք
- » 5<sup>15</sup> Պէյիլթաք . Օրթաքէյի . Արնալութ . քէյիլ Պէպէք Բ . շիսար Միրիլիւն Եէնիլ-  
թէյիլ Պէյիլթաք . Թարապէն Պէյիլթաքէյի մահալլէ :
- » 8<sup>15</sup> Պէյիլթաք . Օրթաքէյի . Արնալութ . քէյիլ Բ . շիսար Միրիլիւն . Եէնիլթէյի  
Թարապէն Պէյիլթաքէյի :
- » 10 Գուգիլ . Պէյիլթաք . 2էնիլէր . վանիք . շիս . Գանլըն . Բաշապալիլ . Պէյիլթաք . Թա-  
րապ . Պէյիլթաքէյի :
- » 10 Պէյիլթաք . Օրթաքէյի . Գուրու չէյիլ . Արնալութ . քէյիլ Բ . շիսար Միրիլիւն  
Եէնիլթէյի Թարապէն Պէյիլթաքէյի :
- » 11 Գուգիլիւն Գուրու չէյիլ . Պէյիլթաքէյի . վանիլթէյի . Գանալիլի Ա . շիսար  
Գանլընա Բաշապալիլ . Պէյիլթաք :
- » 11 Պէյիլթաք . Օրթաքէյի . Արնալութ . քէյիլ Պէպէք Բ . շիսար Միրիլիւն . Սթէն-  
իւ Եէնիլթէյի . Թարապէն Պէյիլթաքէյի :
- » 11<sup>30</sup> Գապաթաշ Պէյիլթաք . Օրթաքէյի Գուրու չէյիլ . Արնալութ . քէյիլ :